

Waterschap
Rivierenland

**Calamiteitenbestrijdingsplan
van
Waterschap Rivierenland
Waterkwaliteit**

opgesteld door:	Robert Vink
vastgesteld door:	college van dijkgraaf en heemraden Waterschap Rivierenland
vastgesteld op:	9 april 2013 (28-09-2018 geactualiseerd door Jeroen van Wezel en Hans van Nuijssenborgh)
status:	definitief

Inhoudsopgave**Bladzijde**

INLEIDING	3
1. RISICODRAGEND GEBIED	4
1.1 GEBIEDSSPECIFIEKE KENMERKEN	4
1.2 WATERSTAATSWERKEN EN SPECIFIEKE RISICO'S	4
2. OPSCHALINGSCRITEIA.....	5
2.1 SPECIFIEKE MELDING EN ALARMERING	5
2.2 OPSCHALING	5
2.3 CRITERIA PER COÖRDINATIE	6
3. CALAMITEITENBESTRIJDINGSORGANISATIE EN WERKWIJZE.....	8
3.1 ORGANISATIE VELDWERKERS.....	8
3.2 SPECIFIEKE ORGANISATIE KANTOOR.....	8
3.3 WERKWIJZE VELD EN KANTOOR	8
4. BESTRIJDINGSMATREGELEN	9
4.1 LOZINGEN VANUIT BEDRIJVEN, CALAMITEITEN EN VERKEERSONGEVALLLEN OP HET OPPERVLAKTEWATER	9
4.2 LOZINGEN OP RIOLERING EN RIOOLWATERZUIVERINGSINSTALLATIE	9
4.3 BIOLOGISCHE VERONTREINIGING	10
4.4 RAAKVLAKKEN MET ANDERE CALAMITEITENBESTRIJDINGSPANNEN.....	10
5. SAMENWERKING MET NETWERKPARTNERS	11
5.1 BETROKKEN NETWERKPARTNERS.....	11
5.2 RELEVANTE PLANNEN VAN NETWERKPARTNERS	11
5.3 SPECIFIEKE AFSPRAKEN MET NETWERKPARTNERS	11
BIJLAGE 1. OVERZICHT WERKINSTRUCTIES AFDELING HANDHAVING	12

Inleiding

Dit calamiteitenbestrijdingsplan (CBP) vormt een onderdeel van het calamiteitenzorgsysteem. Naast zeven verschillende calamiteitenbestrijdingsplannen omvat het zorgsysteem een calamiteitenplan waarin de algemene structuur van de calamiteitenorganisatie is beschreven. De verdere uitwerking hiervan staat in werkdocumenten en gegevensbestanden.

Dit calamiteitenbestrijdingsplan beschrijft de risico's en te nemen bestrijdingsmaatregelen met betrekking tot waterkwaliteit. Dit plan biedt geen kant en klare oplossing maar geeft wel aanvullende informatie waarvan bij de bestrijding van specifieke calamiteiten gebruik kan worden gemaakt.

In dit plan is vastgelegd voor calamiteiten met betrekking tot de waterkwaliteit:

- de indicatoren van het dreigingsniveau voor het opschalen;
- de specifieke invulling van de calamiteitenorganisatie;
- de bestrijdingsmaatregelen voor het aanpakken van de calamiteiten.

Er is sprake van een calamiteit als het door Waterschap Rivierenland beheerde oppervlaktewater is vervuild of dreigt vervuild te worden en de geldende normen voor de waterkwaliteit ernstig worden overschreden.

Dit plan heeft als doel om:

- met de beschikbare middelen en menskracht er voor zorg te dragen dat calamiteiten op een zo effectief en efficiënt mogelijke werkwijze worden aangepakt;
- met de beschikbare middelen en menskracht er voor zorg te dragen dat zo min mogelijk schade aan het milieu en omgeving wordt toegebracht;
- na een calamiteit zo spoedig mogelijk inzicht te verkrijgen in de status van het oppervlaktewaterlichaam of de zuiveringstechnische werken.

Dit bestrijdingsplan is een uitvoeringsdocument waarin criteria, maatregelen, programma's en plannings staan. Dit document wordt voor een bepaalde periode vastgesteld. Naast dit bestrijdingsplan waterkwaliteit zijn er ook voor waterkwantiteit, hoogwater en zuiveringstechnische werken diverse andere bestrijdingsplannen ontwikkeld en vastgesteld. In het bestrijdingsplan en de bijlagen wordt verwezen naar de vigerende werkinstructies van de afdeling Handhaving. Deze documenten worden aangepast zodra dat wenselijk is, voornamelijk op basis van evaluaties van oefeningen en calamiteiten. Gegevens waaronder personeelsgegevens, bereikbaarheidsgegevens, kerngegevens van waterstaatswerken, overzicht van materialen, kaartmateriaal, enzovoorts zijn binnen de calamiteitenorganisatie en de afdeling Handhaving beschikbaar. Dit zijn bestanden die voortdurend actueel worden gehouden.

1. Risicodragend gebied

1.1 Gebiedsspecifieke kenmerken

Het beheersgebied van Waterschap Rivierenland kenmerkt zich door **veel oppervlaktewater**. Vanwege de lage ligging van dit gebied zijn er veel watergangen nodig om het oppervlaktewaterpeil te verzorgen. Als afbakening van het beheersgebied fungeren de grote rivieren, deze vallen onder de bevoegdheid van Rijkswaterstaat.

Het beheersgebied kenmerkt zich door:

- een groot aantal recreatieplassen, het waterschap is verantwoordelijk voor de waterkwaliteit van die plassen;
- diverse natuurgebieden waarbij de kwaliteit van het oppervlaktewater belangrijk is voor het behoud van flora en fauna;
- diverse gebieden waar drinkwaterwinning plaatsvindt. Sinds de inwerkingtreding van de Waterwet is het waterschap alleen verantwoordelijk voor de kwantiteit van grondwater;
- veel landbouw-, veeteelt- en fruitteelt- en laanboomteeltbedrijven. Deze bedrijven gebruiken oppervlaktewater voor de bedrijfsvoering waardoor de kwaliteit hiervan van groot belang is, tevens zijn er risico's voor de waterkwaliteit vanwege de door hen gebruikte gewasbeschermingsmiddelen;
- een groot aantal BRZO bedrijven vormen een groot risico. In geval van een calamiteit, zoals een grote brand, vormen deze bedrijven, vanwege de opgeslagen (gevaarlijke) stoffen, een risico voor de oppervlaktewaterkwaliteit of de rioolzuiveringsinstallatie.

1.2 Waterstaatswerken en specifieke risico's

Er is sprake van een calamiteit wanneer een situatie optreedt of dreigt te gaan optreden, die nadelige gevolgen voor het milieu, voor de bewoners in de omgeving of voor medewerkers van het waterschap kan hebben. Dit calamiteitenbestrijdingsplan heeft betrekking op de gevolgen van:

1. lozingen van chemische- en biologische (afval)stoffen vanuit bedrijven, (**lozingen vanuit bedrijven op het oppervlaktewater**);
2. calamiteiten waarbij stoffen vrijkomen die de kwaliteit van het oppervlaktewater beïnvloeden (vervuild bluswater) (**lozingen als gevolg van calamiteiten op het oppervlaktewater**);
3. de lozing van effluent van rioolwaterzuiveringsinstallaties en of overstorten van riolering (**lozingen op riolering en rioolwaterzuiveringsinstallatie**);
4. verkeersongevallen met verontreiniging en/of lozingen van gevaarlijke stoffen tot gevolg (**lozingen als gevolg van verkeersongevallen**);
5. de aanpak van botulisme en blauwalg (**biologische verontreiniging**).

2. Opschalingscriteria

Dit hoofdstuk beschrijft het proces van opschaling met de bijbehorende opschalingscriteria. De opschalingscriteria bepalen in welke fase een calamiteit wordt ingeschaald.

De overgang van coördinatiefasen van WSRL wordt primair bepaald door de mate van coördinatie die nodig is. De factoren die deze opschaling bepalen worden opschalingcriteria genoemd. Melding, alarmering en opschaling van de organisatie geschiedt conform de systematiek van het Calamiteitenplan en staat daarin beschreven. Met de inwerkingtreding van het netcentrisch werken is een nieuwe fase "potentiele calamiteit" ontstaan. Deze fase wordt in dit calamiteitenplan verder uitgelegd.

2.1 Specifieke melding en alarmering

Iedere calamiteit begint met een melding van een incident, een storing of een waarschuwing. Voor waterkwaliteit betreft dit de volgende soorten meldingen:

- klachten en meldingen over waterkwaliteit van particulieren, bedrijven of andere overheden;
- Een waarneming van een waterschapsmedewerker in het veld;
- meldingen over incidenten en rampen waarbij het waterschap betrokken is via de meldkamers van veiligheidsregio's.

Binnen kantoortijd komen deze meldingen binnen bij het meldpunt Handhaving via een centraal telefoonnummer. Buiten kantoortijd worden deze meldingen via een keuzemenu doorgeschakeld naar de meldkamer van de veiligheidsregio Gelderland-Zuid voor waterkwaliteit of naar de meldkamer van WSRL voor overige zaken.

Na registratie van de melding wordt deze doorgezet:

- Binnen kantoortijd naar de handhaver die in het betreffende gebied dagdienst heeft of naar een andere beschikbare handhaver;
- Buiten kantoortijd naar de handhaver die piket heeft. Het beheersgebied is verdeeld in Oost en West. In beide teams is buiten kantoortijd een handhaver beschikbaar om meldingen op te pakken. Hierdoor is een aanrijtijd van één uur gegarandeerd.

De handhaver die de melding doorkrijgt, verifieert de melding. Indien de situatie niet binnen de dagelijkse routine is af te handelen, informeert de handhaver de betreffende teamleider. Als de teamleider vermoedt dat het om een potentiële calamiteit gaat, neemt de teamleider contact op met het betreffende afdelingshoofd (binnen kantoortijd) of de wachtdienst hoofd WAT (buiten kantoortijd) om in overleg te bepalen of het een potentiële calamiteit is. Is het een potentiële calamiteit, dan geeft de teamleider opdracht aan een informatiecoördinator Melding (ICO melding) (meldpunt Handhaving binnen kantoortijd, meldkamer WSRL buiten kantoortijd) om de melding in het crisismanagement systeem (LCMS-w) te verwerken en de calamiteitenorganisatie daarover te informeren. Het afdelingshoofd informeert dan een directeur. Het afdelingshoofd informeert ook het dagelijks bestuur en de directieraad over elke potentiële calamiteit. De directeur en het afdelingshoofd beoordelen de situatie aan de hand van de opschalingscriteria en besluiten zo nodig op op te schalen naar een bepaalde coördinatiefase.

2.2 Opschaling

In het *Calamiteitenplan* staan vier coördinatiefasen beschreven waarin, afhankelijk van de omvang en ernst van de calamiteit, de in te zetten calamiteitenorganisatie in omvang toeneemt en de verantwoordelijkheden op een hoger niveau komen te liggen. Het betreft de volgende coördinatiefasen:

- Dagelijkse routine, incidenten met een beperkte verontreiniging van het oppervlaktewater, die handhavers binnen het dagelijks werk afhandelen;
- Coördinatiefase 1, calamiteit met verontreiniging van oppervlaktewater die beperkt blijft tot het brongebied waarbij extra maatregelen nodig zijn met coördinatie en aansturen door het WAT;
- Coördinatiefase 2, ernstige verontreiniging van oppervlaktewater met effecten naar de omgeving (bron- en effectgebied) waardoor coördinatie en afstemming met netwerkpartners nodig is en inzet van het WOT;

- Coördinatiefase 3, watergerelateerde milieuramp binnen één gemeente waarbij bestuurlijke betrokkenheid nodig is van het WBT;
- Coördinatiefase 4, watergerelateerde milieuramp met een regionale uitstraling waarbij meerdere waterbeheerders betrokken zijn.

2.3 Criteria per coördinatie

Deze paragraaf beschrijft de indicatoren van het dreigingsniveau voor calamiteiten met waterkwaliteit per coördinatiefase. Naast het dreigingsniveau spelen ook andere factoren een rol bij het opschalen. Die andere factoren staan in het Calamiteitenplan.

Risico	Fase 1	Fase 2	Fase 3/4
Lozingen vanuit bedrijven op oppervlaktewater	Een lozing op oppervlaktewater waarbij de kwaliteit van het oppervlaktewater ernstig wordt geschaad of kan worden geschaad	Een lozing op oppervlaktewater waarbij direct gevaar voor de volksgezondheid kan ontstaan en de bestrijding kan belemmeren (toxische of explosieve dampen).	Volksgezondheid (dreigt) in gevaar te komen.
Lozingen als gevolg van calamiteiten op oppervlaktewater	Een situatie waarin meer dan 100 dode vissen of watervogels worden aangetroffen	Een situatie waarin zeer grote aantallen (vanaf duizend) dode vissen of watervogels worden aangetroffen, waarbij een situatie ontstaat die gevaar voor de volksgezondheid kan opleveren.	
Lozingen als gevolg van verkeersongevallen			
Lozingen op riolering en rwzi's	Een lozing op de riolering waarbij de goede werking van de rwzi ernstig wordt of kan worden verstoord.	Een lozing op de riolering waarbij de goede werking van de rwzi ernstig wordt of kan worden verstoord.	Volksgezondheid (dreigt) in gevaar te komen.
Biologische verontreiniging	Een situatie waarbij in zwem- of recreatiewater ziekteverschijnselen optreden bij enkele personen. Bacteriologische verontreiniging in een groot aantal waterpartijen (met name stedelijke omgeving).	Een situatie waarbij in zwem- of recreatiewater ziekteverschijnselen optreden bij meerdere personen. Bacteriologische verontreiniging in hele peilvakken of vergelijkbare situaties van deze omvang.	Volksgezondheid (dreigt) in gevaar te komen.
Botulisme	Een situatie waarin botulisme in een groot aantal waterpartijen (met name stedelijke omgeving) wordt	Een situatie waarin botulisme in hele peilvakken of vergelijkbare situaties van deze omvang wordt	Volksgezondheid (dreigt) in gevaar te komen.

	aangetroffen.	aangetroffen. Of aantoonbare botulismegevallen bij rundvee of bij mensen.	
--	---------------	--	--

Alle risico's die minder ernstig zijn dan zoals onder fase 1 genoemd worden in de dagelijkse taakuitvoering binnen de afdeling Handhaving zelfstandig uitgevoerd. Te denken valt aan een geringe oppervlaktewaterverontreiniging, een situatie waarin enkele tientallen dode vissen of watervogels worden aangetroffen, een lozing op de riolering met een geringe verstoring van de rwzi waarbij niet of nauwelijks schade of hinder wordt ondervonden en waaruit weinig extra werkzaamheden voortvloeien. Verder valt te denken aan een brand met afstromend bluswater en een XTC afval lozing welke binnen de dagelijkse bedrijfsvoering afgehandeld kan worden. Ook een situatie waarbij een verdenking van botulisme of blauwalg wordt aangetroffen in oppervlaktewaterlichaam dat geen bijzondere kwaliteitsdoelstelling heeft wordt in de dagelijkse uitvoering afgehandeld.

3. Calamiteitenbestrijdingsorganisatie en werkwijze

3.1 Organisatie veldwerkers

De (piket)handhaver van de afdeling Handhaving is de eerst aangewezen persoon van het waterschap die:

- de coördinatie van de bestrijdingsmaatregelen op zich neemt;
- de mogelijke veroorzaker of andere oorzaak probeert te achterhalen;
- een bestuursrechtelijk of strafrechtelijk optreden initieert.

Een aantal waterschapsambtenaren is in het bezit van buitengewone opsporingsbevoegdheid. Deze zogeheten BOA's (buitengewoon opsporings ambtenaren) verzorgen bij wetsovertredingen de strafrechtelijke kant van een calamiteit. Dit gebeurt zonedig met behulp van de politie en onder verantwoordelijkheid van de Officier van Justitie. Wie de zaak eventueel strafrechtelijk oppakt moet worden afgestemd. Er is geen 24/7 dekking met wachtdienst voor de BOA's. Er kan altijd aangifte worden gedaan bij de politie.

De handhaver die als eerste ter plaatse is heeft de leiding over de bestrijding ter plaatse. Deze handhaver neemt zitting in het eventuele Copi. Indien nodig komt een tweede handhaver ter plaatse ter ondersteuning van zijn collega, dit in overleg met de teamleider. Zodra de calamiteitenorganisatie opschaaft, wijst het hoofd WAT een hoofd Veld en een ICO veld (informatiecoördinator) aan. Het hoofd Veld en de ICO veld gaan naar plaats incident en nemen daar de leiding van de aanwezige handhaver over. Bij een calamiteit met waterkwaliteit is het hoofd Veld een teamleider van afdeling handhaving. Dit hoofd Veld is verantwoordelijk voor het afstemmen en coördineren van de bestrijding in samenwerking met de ondersteunende afdeling(en) met name de afdeling Beheer en Onderhoud en de afdeling Technische Installaties. Als de ondersteunende afdelingen voor het uitvoeren van de bestrijdingsmaatregelen een groot aantal medewerkers of middelen inzet, ligt de coördinatie daarvan bij de betreffende teamleider. Het hoofd Veld heeft hierdoor slechts afstemming met één teamleider, hetgeen zal leiden tot een effectieve en efficiënte bestrijding.

3.2 Specifieke organisatie kantoor

De afdeling Handhaving heeft in het Waterschap Actieteam (WAT) voor calamiteiten met waterkwaliteit een prominente rol. Het hoofd van de afdeling Handhaving fungeert als hoofd WAT voor waterkwaliteit. Daarnaast levert de afdeling Handhaving een deskundige voor waterkwaliteit. Naast deze deskundige bevat dit WAT ook deskundigen voor waterkwantiteit, zuiveringen en installaties. Tot slot kan het hoofd WAT een beroep doen op een ecooloog of een hydroloog uit de pools voor die rollen. Deze deskundigen kunnen allemaal nodig zijn voor het oplossen van zowel waterkwaliteit- als waterkwantiteitsvraagstukken.

3.3 Werkwijze veld en kantoor

Vanaf coördinatiefase 1 zorgt de informatie coördinator Veld (ICO Veld) samen met de informatie coördinator Kantoor (ICO Kantoor) voor de informatie uitwisseling tussen kantoor en veld. Dit gebeurt primair via het crisimanagementsysteem LCMS-w. Aanvullend hebben de beide ICO's telefonisch contact bij onduidelijkheden in de informatie.

Vragen voor advies of ondersteuning vanuit het veld aan het WAT en besluiten of opdrachten van het WAT aan het veld stemmen de beide hoofden telefonisch af.

Bij omvangrijke calamiteiten met waterkwaliteit kan binnen de afdeling Handhaving een coördinatiepunt handhaving worden ingericht. Dit coördinatiepunt kan inhoudelijke ondersteuning vanuit de afdeling regelen. Dit gaat bijvoorbeeld over het nemen en laten analyseren van watermonsters. Maar ook over de inzet van BOA's bij bestuurrechtelijke of strafrechtelijke overtredingen. Het coördinatiepunt organiseert de inzet en aflossing van handhavers. Als er een coördinatiepunt is, dan neemt een teamleider van de afdeling Handhaving de leiding daarvan op zich en schuift deze teamleider ook aan in het WAT.

4. Bestrijdingsmaatregelen

Afhankelijk van de calamiteit en de bijbehorende coördinatiefase kunnen door de afdeling Handhaving verschillende maatregelen worden genomen. Voor de onderstaande mogelijke calamiteiten worden verschillende scenario's, maatregelen en de inzet van partners beschreven:

- lozingen vanuit bedrijven op het oppervlaktewaterlichaam;
- lozingen als gevolg van calamiteiten op het oppervlaktewaterlichaam;
- lozing vanuit rioleringen en rioolwaterzuiveringsinstallatie;
- lozingen als gevolg van verkeersongevallen;
- biologische verontreiniging.

4.1 Lozingen vanuit bedrijven, calamiteiten en verkeersongevallen op het oppervlaktewater

Scenario	Maatregelen	Inzet partners
Lozing op oppervlaktewater	Vooraf aan ter plaatse gaan zoveel mogelijke informatie verzamelen	Brandweer Politie
	Teamleider of afdelingshoofd informeren	Afdeling Beheer en Onderhoud
	Herkomst lozing achterhalen, indammen vervuiling, bypass aanleggen. bemonstering uitvoeren, beëindigen lozing	Afdeling Technische installaties RWS Gemeente Provincie
	Afstemming interne afdelingen en overige partners	Aquon (Lab) Aannemers/Loonwerkers/
	Verwijderen of laten verwijderen van de vervuiling (spoed bestuurdwang toepassen) Veroorzaker contact laten leggen met verzekeringsmaatschappij Eventueel opmaken proces-verbaal.	Transporteurs Omwonenden Grondwateronttrekkers (drinkwater)
	Herstellen waterkwaliteit door nieuw water aan te laten voeren	
	Communicatie informeren zodat interne en externe communicatie kan plaatsvinden	
	Checken of alles in oorspronkelijke staat is hersteld	
	Bestrijding evalueren, verbeterpunten vaststellen en afdelingsbreed implementeren	

4.2 Lozingen vanuit riolering en rioolwaterzuiveringsinstallatie

Scenario	Maatregelen	Inzet partners
Lozing vanuit riolering en rioolwaterzuiveringsinstallatie	Vooraf aan ter plaatse gaan zoveel mogelijke informatie verzamelen	Brandweer Politie
	Teamleider of afdelingshoofd informeren	Afdeling Beheer en Onderhoud
	Herkomst lozing achterhalen, indammen vervuiling, bypass	Afdeling Technische installaties

	aanleggen. bemonstering uitvoeren, beëindigen lozing	RWS Gemeente Provincie
	Afstemming interne afdelingen en overige partners (gemeente als beheerder riolering)	Aquon (Lab) Aannemers/Loonwerkers/ Transporteurs
	Verwijderen of laten verwijderen van de vervuiling (spoed bestuurdwang toepassen) Veroorzaker contact laten leggen met verzekeringsmaatschappij Eventueel opmaken proces-verbaal.	Omwonenden
	Communicatie informeren zodat interne en externe communicatie kan plaatsvinden	
	Bestrijding evalueren, verbeterpunten vaststellen en afdelingsbreed implementeren	

4.3 Biologische verontreiniging

Scenario	Maatregelen	Inzet partners
Biologische verontreiniging	Vooraf aan ter plaatse gaan zoveel mogelijke informatie verzamelen	Brandweer Politie
	Teamleider of afdelingshoofd informeren	Afdeling Beheer en Onderhoud
	Indammen vervuiling indien noodzakelijk, bypass aanleggen, bemonstering uitvoeren	RWS Gemeente Provincie
	Afstemming interne afdelingen en overige partners (borden laten plaatsen)	Aquon (Lab) Omwonenden CVI Lelystad
	Optie om onderzoek te laten uitvoeren door gespecialiseerd bureau	Grondwateronttrekkers (drinkwater)
	Communicatie informeren zodat interne en externe communicatie kan plaatsvinden	

Tijdens de bestrijding dienen de medewerkers van de afdeling Handhaving de vereiste persoonlijke beschermingsmiddelen te dragen en te voldoen aan overige arbo-richtlijnen. Inhoudelijk dient conform de vastgestelde werkinstructies te worden gehandeld.

4.4 Raakvlakken met andere calamiteitenbestrijdingsplannen

Dit calamiteitenbestrijdingsplan heeft raakvlakken met de volgende andere calamiteitenbestrijdingsplannen:

- het calamiteitenbestrijdingsplan voor watertekort waarin met name de aanpak van verzilting door binnendringend zeewater is beschreven;
- het calamiteitenbestrijdingsplan zuiveringen waarin verontreinigingen vanuit zuiveringstechnische werken zijn beschreven;
- het draaiboek Betuweroute waarin specifieke afspraken staan voor ongevallen met goederentreinen op deze spoorlijn.

5. Samenwerking met netwerkpartners

5.1 Betrokken netwerkpartners

Om een calamiteit efficiënt te bestrijden moet de samenwerking tussen het waterschap en de netwerkpartners optimaal verlopen. Naast de interne partners van waterbeheer en zuiveringen zijn de onderstaande externe partners van belang:

- Veiligheidsregio's (samenwerking en afstemming met hulpdiensten);
- Provincie (Wm bevoegd gezag);
- Gemeenten/omgevingsdiensten (Wm bevoegd gezag, Waterakkoorden, GRP (beheerder riolering);
- Rijkswaterstaat (bevoegd gezag rijkswater en blauwe knopen (verbindingen van watersystemen));
- Aangrenzende waterschappen;
- Drinkwaterbedrijf (verontreiniging van drinkwaterwingebieden);
- CVI Lelystad (botulisme onderzoek);
- LTO (afstemming volledige branche);
- RIVM (afstemming milieuschade en volksgezondheid);
- Dierenambulance (afstemming met betrekking tot dierenwelzijn);
- Hengelsportverenigingen (afstemming verontreiniging viswater);
- Rendac (kadaverophaaldienst);
- Gespecialiseerde bedrijven voor milieu-incidenten;
- Rioolreinigingsbedrijven;
- Aannemersbedrijven/loonbedrijven/transportbedrijven (transport vervuild water);
- Algemene inspectiedienst (AID) (afstemming in geval van dierziekten).

Het is van belang dat de partners weten voor welke calamiteiten ze worden ingeschakeld en dat ze weten wat van elke partner de taken, verantwoordelijkheden en werkwijze zijn. Voorkomen moet worden dat tijdens de bestrijding van een calamiteit discussies tussen de partners ontstaan.

Dit betekent dat voor de meest voorkomende calamiteiten afspraken met de netwerkpartners moeten worden voorbereid (en eventueel worden vastgelegd) en geoefend. Op deze wijze leert men elkaar ook beter kennen waardoor de contacten sneller en tevens effectiever verlopen.

5.2 Relevante plannen van netwerkpartners

In de veiligheidsregio's Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid zijn milieu-incidentplannen opgesteld waarin de hierboven beschreven samenwerking en afstemming is vastgelegd. In veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid wordt voor het aanpakken van milieu-incidenten samengewerkt met de Omgevingsdienst.

Alle BRZO bedrijven in het beheersgebied beschikken over een rampenbestrijdingsplan en een veiligheidsrapport. Beide documenten zijn van belang in geval van een calamiteit en zijn via het bedrijf zelf te verkrijgen tijdens een calamiteit. Ook de LPG stations en bedrijven met een ammoniakopslag beschikken over een rampenbestrijdingsplan.

5.3 Specifieke afspraken met netwerkpartners

De afdeling Handhaving heeft met Aquon procesafspraken gemaakt voor het met spoed laten analyseren van een monster ten behoeve van een calamiteit.

Ook met @xit, het bedrijf dat de camerabus, van service voorziet, zijn afspraken gemaakt om tijdens inzet bij calamiteiten problemen met spoed op te lossen.

Bijlage 1. Overzicht werkinstructies afdeling Handhaving**Werkinstructiemap WSRL afdeling Handhaving september 2018**

<i>Waterschapsbreed</i>	<i>Overige</i>
1. Veilig werken op hoogte / Hygiëne op de werkplek / Meldingsformulier ongewenste gebeurtenissen	30. Vaste objecten BLBI en AB
<i>Algemeen</i>	31. Storing IBA
2. Publiekagressie en geweld	32. Procedure en wettelijk kader snoeiafval op talud en in de watergang
3. Hygiëne bij betreden bedrijven	33. Geotextiel (anti-worteldoek) in- en langs watergangen WSRL
4. Inzet materiaal bij calamiteiten	
5. Asbest	34. Voertuig te water voor WSHD en WSRL
6. Aan en afmelden bij alleen werken	35. Huishoudelijk afvalwater
7. Arbeidstijdenwet	36. Overstorten
8. Eerstelijns toezicht	37. Eerstelijns toezicht bij gemelde en vergunde slootdempingen
9. Spoedeisende bestuursdwang / stil leggen werk	38. Hoe te handelen bij illegale slootdempingen
10. Procedure opleggen last onder dwangsom	39. Toezicht op geweigerde watervergunningen en meldingen
11. Uitrusting dag- en nachtdienst	40. Proces-verbaal en Boeterapport
12. Procedure monsterneming algemeen en strafzaak	41. Luchtsurveillance
<i>Dieren</i>	42. Taludbespuitingen
13. Vogelgriep	43. Mediation
14. Kadavers in oppervlaktewater	44. Emplacement Kijfhoek
15. Botulisme en transport levende watervogels voor botulisme onderzoek	45. Toepassingscontrole
<i>Oppervlaktewater</i>	46. Beheer documenten
16. Concentraties en gehalten bij lozen oppervlaktewater	47. Verdacht of gevaarlijk afval (Illegale stort)
17. Effect lozingen oppervlaktewater	48. Overhangend hout
18. Baggeren bij ijs	49. Administratie heffingsadviezen grondwater (WSHD)
19. Blauwalg	50. Radioactiviteit
20. Bevoegdheden buitendijks	51. Hoe te handelen bij vraag om ondersteuning door andere teams of rayons
21. Olie, brandstoffen of andere drijvende vloeistoffen op water	52. Spoedeisen of niet
<i>Vaarwegen</i>	53. Meetopstelling
22. Toezicht op vaarwegen	54. Controle en heffing grondwater onttrekkingen WSRL
23. Checklist toezicht diepgang Linge	55. Invorderen dwangsom en bestuursdwang
24. Aanpak ongelukken op het water	56. Lozing op oppervlaktewater door bedrijven
<i>Grondwateronttrekkingen en bronningen</i>	57. Protocol asverstrooiing
25. Eerstelijns toezicht grondwater WSRL	
26. Toezicht op grondwateronttrekkingen inclusief de lozing op oppervlaktewater	
<i>Calamiteiten</i>	
27. Milieucalamiteit op oppervlaktewater	
28. Omgang met afval- en bluswater bij calamiteiten aan de Betuweroute	
29. (grote) branden en bluswater	